

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Державна кваліфікаційна експертиза з основами інтелектуальної власності»

Ступінь вищої освіти - **Магістр**
Спеціальність **201 Агрономія**
Освітня програма **«Селекція і генетика сільськогосподарських культур»**
Рік навчання **2023-2024**, семестр **2**
Форма навчання **денна.**
Кількість кредитів ЄКТС **4**
Мова викладання **українська.**

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

Ткачик Світлана, кандидат с-г. наук, доцент
s-s-tk@ukr.net 0637808938

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна вивчає сорт як об'єкт інтелектуальної власності, який є відмінний, однорідний і стабільний та придатний для поширення в Україні, який може бути використаний для задоволення потреб суспільства і не заборонений для поширення з підстав загрози життю і здоров'ю людей, нанесенню шкоди рослинному та тваринному світу, збереженню довкілля. Знання міжнародного та вітчизняного правового забезпечення для регулювання дій у сфері охорони прав на сорти рослин, дозволить практично застосувати схему діючих законодавчих і нормативних актів за умови набуття, охорони та реалізації селекціонером немайнового та майнового права на сорт рослин. Теоретичний та практичний курс дисципліни дасть змогу ознайомитися з передовими досягненнями реєстрації та реалізації прав на сорти рослин в Україні та в країнах-членах Міжнародного Союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV) та Європейського Союзу (CPVO). Теоретичний та практичний курс дисципліни дасть змогу освоїти сортову діагностику кількісних та якісних характеристик сортів – кандидатів, його стійкості до стресових факторів середовища, визначення пластичності, адаптивності сортів у процесі трансформації їх господарсько-біологічної, споживчої та інтелектуальної цінності.

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу,
- ЗК4.** Здатність працювати в міжнародному контексті,
- ЗК6.** Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

ФК9. Здатність здійснювати моделювання сортів та гібридів, системи захисту рослин, систем землеробства, технологій виробництва продукції рослинництва та її переробки.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.

ПРН4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію ПРН4.

ПРН7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

ПРН9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

ПРН10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів.

ПРН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

ПРН13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема1 Особливості національної системи реєстрації прав на сорти рослин.	2/2	Знати національну систему реєстрації прав на сорти рослин, мету і завдання кваліфікаційної експертизи сортів рослин, типи державної науково-технічної експертизи сортів рослин.	Здача практичної роботи	
Тема2 Сорт рослин як об'єкт інтелектуальної власності. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.	2	Розуміти способи комерціалізації сортів рослин, розрізняти види прав на сорти рослин, знати основні види ліцензій та платежів.	Здача практичної роботи	
Тема3. Міжнародна діяльність у сфері охорони прав на сорти рослин	2/2	Знати міжнародні організації у сфері охорони прав на сорти рослин, основні документи Міжнародного Союзу з охорони нових сортів, Європейського Союзу (CPVO).	Здача практичної роботи	
Тема4.	4/2	Знати науково-правові	Здача	

Етапи науково-технічної експертизи сортів рослин. Сортові колекції.		засади державної реєстрації сортів та прав на них. Розуміти етапи науково-технічної експертизи сортів рослин. Знати критерії та умови, які ставляться до набуття прав на сорти рослин.	практичної роботи	
Тема 5. Розгляд документів заявки	2/2	Знати процедуру подання заявки на сорт рослин, вимоги до оформлення документів заявки на сорт рослин, що подаються з метою державної реєстрації прав. Міти здійснювати Розгляд документів заявки.	Здача практичної роботи	
Тема 6. Експертиза назви та визначення новизни	2/2	Знати правила користування національною та Міжнародною базами сортів рослин (http://www.upov.int/pluto/tn/) та їх використання при експертизі назви сорту.	Здача практичної роботи	
Тема 7. Нормативно правове регулювання реєстрації ГМ сортів в Україні та світі.	2/2	Знати міжнародні аспекти реєстрації біотехнологічних винаходів, в тому числі генетично-модифікованих сортів рослин.	Здача практичної роботи	
Модуль 2				
Тема 8. Методика закладання польових дослідів	2/2	Знати вимоги до організації, вибору території, методики закладання польових дослідів Ґрунтове агрохімічне обстеження та землевпорядкування закладу експертизи.	Здача практичної роботи	
Тема 9. Кваліфікаційна експертиза на відмінність, однорідність та стабільність сортів рослин за групами ботанічних таксонів	2/8	Вміти проводити структурний аналіз рослин відповідного ботанічного таксону; чітко ідентифікувати комплекс морфологічних ознак, фізіологічних властивостей, інших додаткових ознак необхідних для реєстрації сорту кожного	Здача практичної роботи.	

		ботанічного таксону. Вміти використовувати – основи статистичного та математичного аналізу при обліку нетипових рослин.		
Тема 10. Кваліфікаційна експертиза сортів рослин з визначення показників придатності сортів до поширення в Україні за групами ботанічних таксонів	2/8	Вміти визначати та використовувати господарсько-цінні показники: групи стиглості, урожайність, якість продукції, стійкість до збудників хвороб, шкідників, абіотичних факторів. Знати Критерії заборони, первинну та звітну документацію експертизи сортів рослин, Методики кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення в Україні. Експертиза на ПСП сортів зернових, круп'яних, овочевих, кормових, плодових, ягідних культур, соняшнику, кукурудзи та ріпаку.	Здача практичної роботи	
Тема 11 Проведення ділянкового (грунтового) сортового контролю та лабораторного сортового контролю	2/2	Знати методику проведення ділянкового (грунтового) та лабораторного сортового контролю	Здача практичної роботи	
Тема 12 Альтернативні методи ідентифікації сортів рослин	2/4	Мати уяву про Сучасні методи ідентифікації, паспортизації та сертифікації насіння і садивного матеріалу.		
Тема 13 Лабораторні аналізи під час проведення кваліфікаційної експертизи	4/4	Знати прилади та обладнання. Лабораторні аналізи під час проведення кваліфікаційної експертизи.		

Тема 14 Фітопатологічні дослідження в експертизі	2/3	Знати методику проведення фітопатологічних досліджень	Здача практичної роботи	
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами. Закон України URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/864-19/paran241#n241>.

2. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_856.

3. Про заходи щодо реалізації Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції постанови КМУ від 19.09.2007 №1154 «ПОРЯДОК сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на сорти рослин». Постанова Кабінету Міністрів. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1183-2002-%D0%BF>.

4. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 17 січ. 2002 р. № 2986 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 23. – Ст. 163.

5. Про внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал»: Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5397-VI / Верховна Рада України. URL: zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5397-17.

6. Про права на сорт рослин у Спільноті. Регламент Ради ЄС 2100/94 від 27 липня 1994 року URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/995_856.

7. Про загальний каталог сортів сільськогосподарських культур. Директива Ради 2002/53/ЄС від 13 червня 2002 року URL: <http://sops.gov.ua/uploads/page/5a813f0286614.pdf>.
8. Організаційно-правові засади охорони прав на сорти рослин в Україні: дис. канд.юрид.наук: 12.00.07 / Марина Васи́лівна Пушкар . – Київ: Б.в., 2006 . – 117с.
9. Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон України 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.
10. Правила складання та подання заявки на сорт рослин. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0781-18>.
11. Конституція України (із змінами). – Х. : Харк. книж. Фабрика ім. М. В. Фрунзе, 2006. – 48 с.
12. Цивільний кодекс України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>;
13. Господарський кодекс України : Закон України від 16 груд. 2003 р. № 436-IV (із змінами). URL: zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi.
14. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4495-17>.
15. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/stru>.
16. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 7.12.1984 р. № 8073-Х (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>.
17. Лісовий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.
18. Про наукову та науково-технічну діяльність. Закон України URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
19. Про наукову та науково-технічну експертизу. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-%D0%B2%D1%80>.
20. Про інформацію. Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12>.
21. Регламент Ради (ЄС) № 1238/95 від 31 травня 1995 року, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин. URL: <http://ukragroexpert.com.ua/uploads/page/5a7da9551cd63.pdf>
22. Про торгівлю насінням овочів. Директива Ради 2002/55/ЄС від 13 червня 2002 року. URL: <http://sops.gov.ua/uploads/page/5a7da7b4f2c81.pdf>.
23. Про насіння і садивний матеріал. Закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/411-15>.
24. Про приєднання України до Міжнародної конвенції по охороні нових сортів рослин : Закон України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/209/95-%D0%B2%D1%80>.
25. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/774-2018-п>.
26. Про затвердження Порядку ведення реєстру заявок на сорти рослин. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/757-2018-п>
27. Про затвердження Порядку ведення реєстру патентів на сорти рослин. Постанова Кабінету Міністрів України – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-2018-п>).
28. Про затвердження критеріїв заборони поширення сортів рослин в Україні. Постанова Кабінету Міністрів України URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/918-2016-%D0%BF>.
29. Про заходи щодо реалізації Закону України "Про охорону прав на сорти рослин. Постанова Кабінету Міністрів України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/go/1183-2002-%D0%BF>.

30. Право інтелектуальної власності : наук.-практ. коментар до Цивільного кодексу України. за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова.– К. : Парламен. вид-во, 2006. 432 с.

31. Цивільний кодекс України : наук.-практ. коментар за ред. розробників проекту Цивільного кодексу України. К. : Істина, 2004. 928 с.

32. Паладій М.В. Проблеми нормативно-правового забезпечення функціонування сфери інтелектуальної власності України. – URL: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02\(6\)/11pmvivu.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2011-02(6)/11pmvivu.pdf).

33. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування : [практ. посіб.] Д. Лонг, П. Рей, В.О. Жаров, [та ін.]. К. : К.І.С., 2007. 448 с.

34. Ідріс К. Інтелектуальна власність – потужний інструмент економічного зростання. К. Ідріс ; пер. з англ.К. : Укрпатент, 2006. 372 с.

35. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

Інформаційні ресурси

1. Методики УПОВ http://www.upov/int/test_guidelines/en/list.jsp
2. Електронна навчальна система E-lern